

med andra och anförande af skäl för och emot. *D. en fråga, ett ämne, ett förslag.* [Disc—.]

DISKVATTEN, n. 5. Vatten, som begagnas eller blifvit begagnadt till diskning.

DISLOKATION, disslokatschön, f. 3. 1) (kir.) Ledvridning. — 2) Truppers förläggande på spridda ställen.

DISPARAT, dissparát, a. 1. 1) Olikartad. — 2) Orimlig, stridig.

DISPASCH, -äsch, m. (af ital. *Dispaccio*) Beräkning och bestämmande af den ersättnings-summa, som assuradörerne skola betala vid en liden sjöskada, samt fördelning af denna summa och hafverutgifterna mellan delägarne. — Skrifves äfv. efter franskan *Dispache*.

DISPASCHÖR, --ör, m. 3. Särskilt förordnad embetsman, som uppgör dispascher (se föreg.) — Skrifves äfv. efter franskan *Dispacheur*.

DISPENS, dispånngs o. dissipånns, m. 3. (fr. *Dispense*) Frikallelse från en gifven och gällande föreskrift eller lag, från uppfyllandet af en förbindelse; eftergift af en pligt, skyldighet; tillstånd, tillåtelse till något eljest förbjudet. [Dispense, Dispence.]

DISPENSATION, dissipånnsatschön, f. 5. 1) Utdelning. — 2) (farm.) Ingrediensers fördelning, afvägning och tillredning.

DISPENSERA, dissipånngsëra o. dissipånnsëra, v. a. 1. 1) Frikalla från gifven och gällande föreskrift eller lag, från uppfyllandet af en förbindelse; bevilja eftergift eller undantag; meddela tillstånd till något eljest förbjudet. — 2) Utdela. — 3) (farm.) Fördela, afväga och tillreda ingredienser.

DISPERSION, dissipårnschön, f. 5. (vetensk.) Spridning. *Ljusets d.*, dess färgspridning.

DISPONENT, disspann'ant, m. 5. Den, som äger att förordna om annan person tillhörig egendom, fabrik, o. s. v. *D. af ett bruk.*

DISPONERA, v. a. 1. 1) Förordna om, förfoga öfver. *Sjelf äga att d. sin egendom. Jag kan ej d. min tid, såsom jag ville.* — *Syn.* Se *Förfoga*. — 2) Göra hugad, villig till något, förmå, beveka. *D. någon till en åtgärd, ett afgörande steg.*

DISPONERAD, a. p. 2. 1) Hågad, böjd (till ett beslut, en handling, o. s. v.). *Jag är icke d. att gå ut.* — *Syn.* Se *Hågad*. — 2) Stämd till sinnet. *Han var för tillfället illa d.* — *Syn.* Se *Stämd*. — 3) (med.) *D. för*, fallen för. *D. för slag.*

DISPONIBEL, disspani'bl, a. 2. Som kan disponeras, hvaröfver man äger att förfoga, ställd till ens förfogande. *En d. summa, tillgång. D-bla trupper.*

DISPOSITION, disspanitschön, f. 3. 1) a) Förfogande, anordning. *Testamentarisk d.* — b) Rätt att förfoga, att förordna. *Delta hus står till min d.*, jag äger deröfver att förfoga efter behag. *Ställa något till ens d.*, tillåta någon att deröfver förfoga. — *Syn.* (för begge bem.) Se *Förfogande*. — 2) a) Anlag, fallenhet (för sjukdom). *Hafva d. för slag.* — b) (i fråga om helsen) Befinnande, beskaffenhet, tillstånd. *Lynnet beror till stor del af kroppens d.* — c) Sinnesstämning, lynne. *Hans d. var för tillfället icke gynnande att framställa frågan.* — 3) (tekn.) Sammansättningen af de för hvarje orgelverk lämpliga ansedda stämmor. — 4) (kameral.) Bestämmande och anslående af vissa summor för bestämda ändamål. — *Ss. D-srätt.*

DISPROPORTION, disspanpårntschön, f. 3. Missförhållande, olikhet.

DISPROPORTIONERAD, a. 2. och

DISPROPORTIONERLIG, a. 2. Som står i missförhållande till något annat.

DISPUT, disspyt', m. 3. (fr. *Dispute*) Ordtvist, ordvexling. — *Syn.* Se *Tvist*. [Dispyt.]

DISPUTATION, disspanutatschön, f. 5. 1) En af tvenne eller flere på en gång anställd muntlig, lärd strid, hvarvid den ene parten, opponenter, söker bevisa motsatsen af hvad den andre i uppgifna satser (Theser) har påstått. *Hålla en d. Presidera för en d.* — 2) a) Vetenskaplig afhandling eller vissa uppgifna satser (Theser), hvilka framställas såsom ämne för en sådan lärd strid. *En d. på latin. Skrifva en d. Låta trycka en d.* — b) Sjelfva skriften, tryckt eller otryckt, som innehåller en dylik afhandling eller sådana theser. *En tryckt d. Låta utdela exemplar af en d.*

DISPUTATIONSAKT, disspanutatschönsäckt, m. 3. Offentlig akt, då en disputation (bem. 1) hålles.

DISPUTATIONSPROF, n. 5. Prof, som afläggas för vissa examina vid akademien eller för att blifva kompetent sökande till vissa akademiska, ekklesiastiska och pedagogiska befattningar, bestående deruti, att en vetenskaplig afhandling skrifves eller vissa satser uppgifvas af den, som aflägger profvet, och dem han sedan vid en offentlig disputationssakt måste försvara.

DISPUTATIONSÖFNING, f. 2. Öfning i konsten att disputera (bem. 2) öfver vissa uppgifna ämnen.

DISPUTERA, v. n. 1. 1) Tvista, ordvexla. *D. med någon om något. De d. alltid, när de komma tillsammans. Vara fallen för att d.* — *Syn.* Se *Tvista*. — 2) Offentligt framställa argumenter för och emot riktigheten af vissa uppgifna satser eller en vetenskaplig afhandling, som dervid af författaren måste försvaras. — *Disputerande*, n. 4. (för begge bem.) o. *Disputering*, f. 2. (för bem. 1).

DISPUTERARE, m. 3. (fam.) En, som gerna disputerar. *Han är en stark d.*

DISQUISITION, disspanvisitschön, f. 3. Vetenskaplig undersökning, lärd afhandling.

DISS, n. 5. (i musik) D, upphöjdt en half ton. **DISS**, m. 2. (pop.) 1) Bröstvärta, spene. — 2) Se *Napp*.

DISSA, v. a. o. n. 1. (fam. o. i barnspråket) Dia.

DISSEKERA, v. a. 1. (vetensk.) Sönderdela, sönderskära en organisk kropp, för att lära känna dess inre byggnad. — *Dissekerande*, n. 4. o. *Dissekering*, f. 2. [Dissequera.]

DISSEKTION, disspanäckschön, f. 5. (vetensk.) Sönderskärning af en organisk kropp; jfr. föreg. [Dissec—.]

DISSEKTIONSKNIF, disspanäckschönskniv, m. 2. pl. — *knifvar*. Särskilt slags knif, som vid dissektioner begagnas. [Dissec—.]

DISSEKTOR, disspanäcktårr, m. 3. (uttalas i plur. — törårr) En, som förrättar eller förrättat en dissektion. Äfv. *Dissector*.

DISSENTERS, disspanntårss, m. pl. (eng.) Egentl.: olika tänkande. Benämning på de protestanter i England, hvilka ej bekänna sig till den herrskande biskopliga kyrkan. Kallas äfv. Non-conformister, Presbyterianer, Independenter.

DISSERTATION, disspanrättschön, f. 5. Lärd afhandling öfver något vetenskapligt eller konstämne.

DISSIDENT, --dä'nt, m. 3. (Egentl.: en som afviker) Benämning på dem, hvilka i Polen bekänna annan troslära än den katolska.